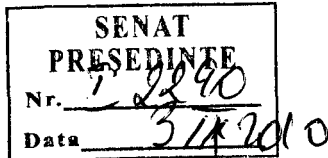
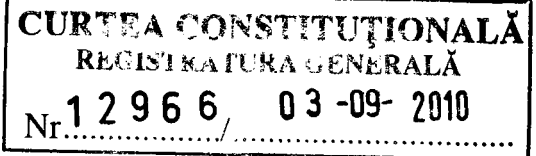
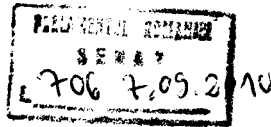

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.3758A/2010

Domnului MIRCEA DAN GEOANĂ
PREȘEDINTELE SENATULUI

SG/ai. Ceal

dre 13/11

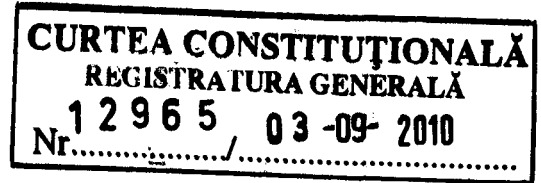
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, copia sesizării formulată de parlamentari aparținând grupului parlamentar PSD+PC din Senat cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 20 septembrie 2010, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 22 septembrie 2010.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

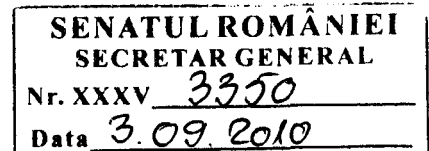
P- PREȘEDINTE
AUGUSTIN ZEGREAN

AOS. 3758 A/2010

Parlamentul României
Senat

Secretar General

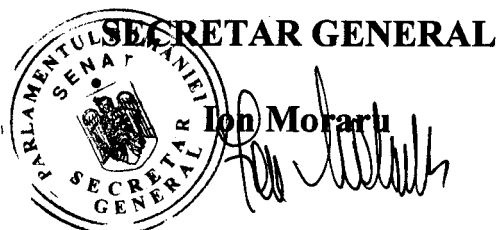

Domnului

AUGUSTIN ZEGREAN
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală.

Precizăm că sesizarea de neconstituționalitate menționată, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, a fost depusă la Senat în ziua de 3 septembrie 2010.

Ion Moraru

SENATUL ROMÂNIEI	
SECRETAR GENERAL	
Nr. XXXV	<u>3348</u>
Data	<u>3.09.2010</u>

CATRE:

CURTEA CONSTITUTIONALA

**Palatul Parlamentului, Intrarea B1, Bucuresti, Calea 13 Septembrie nr. 2,
sector 5**

SESIZARE

**cu privire la neconstitutionalitatea Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,
a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală**

Subsemnatii, identificați în Anexa prezentei sesizări,

In exercitarea dreptului de a formula obiecții privind constituționalitatea legilor înainte de promulgare,

In temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, respectiv ale art. 11 alin. 1 paragraf al lit. a) și ale art. 15 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală (denumită în continuare și „Legea”) înainte de promulgare, pentru motivele pe care le expunem în continuare:

Legea încalcă, în ansamblul său, următoarele prevederi ale Constituției României:

- **art. 1 alin. (3):** România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate;
- **art. 1 alin. (5):** În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie;

- **art. 11 alin. (1):** Statul roman se obliga sa îndeplinească întocmai și cu buna-credința obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte;
- **art. 11 alin. (2):** Tratatetele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern;
- **art. 15 alin. (1):** Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea;
- **art. 15 alin. (2):** Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile;
- **art. 16 alin. (1):** Cetățenii sunt egali în fata legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări;
- **art. 20 alin. (1):** Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanța cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte;
- **art. 21 alin. (1):** Orice persoana se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime;
- **art. 21 alin. (3):** Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil;
- **art. 24 alin. (1):** Dreptul la apărare este garantat;
- **art. 53 alin. (1):** Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav;
- **art. 53 alin. (2):** Restrangerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie sa fie proporțională cu situația care a determinat-o, sa fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății;
- **art. 142 alin. (1):** Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției;
- **art. 146:** Curtea Constituțională are următoarele atribuții:

- a) se pronunța asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori, precum și, din oficiu, asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;
- b) se pronunța asupra constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;
- c) se pronunța asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;
- d) hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și direct de Avocatul Poporului;
- e) soluționează conflictele juridice de natura constituțională dintre autoritățile publice, la cererea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii;
- f) veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului;
- g) constata existența împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României și comunica cele constatate Parlamentului și Guvernului;
- h) da aviz consultativ pentru propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României;
- i) veghează la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmă rezultatele acestuia;
- j) verifică îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni;
- k) hotărăște asupra contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic;
- l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de legea organică a Curții;

- **art. 147 alin. (1):** Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept;
- **art. 147 alin. (4):** Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

În contextul prevederilor art. 11 și 20 din Constituția României, Legea încalcă, de asemenea, prevederile Convenției Europene pentru Apararea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 (denumită în continuare „Convenția”):

- **art. 6 pct. 1:** Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță, atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.
- **Art. 6 pct. 3:** Orice acuzat are, în special, dreptul:
  - b. să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;
  - c. se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer.
- **Art. 13:** Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale;
- **Art. 14:** Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

1) Incalcare dispozitiilor art. 1 alin. (5) și art. 142 alin. (2) din Constituția României, republicată

Conform art. 1 alin. (5) din Constituție, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie. De asemenea, conform art. 142 alin. (2) din legea fundamentală, Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției.

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală elimină din conținutul celor trei acte normative menționate în titlul său prevederea conform căreia, pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare care are legătură cu soluționarea cauzei, ridicată în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial, judecarea cauzei se suspendă de drept.

Această măsură legislativă rezidă în crearea posibilității judecării unor cauze în baza unor prevederi legale care s-ar putea dovedi neconstituționalitate, uneori cu consecințe dintre cele mai grave (luarea unor măsuri sancționatorii, chiar privări de libertate, executări ale unor bunuri etc.). Aceasta constituie o încălcare gravă a prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție care dispune obligativitatea respectării supremației Constituției și afectează, totodată, rolul Curții Constituționale de garant suprem al Constituției, consacrat de prevederile art. 142 alin. (1) din Constituție.

Gravele consecințe sus-menționate nu sunt înlăturate de prevederile art. II și III ale Legii, prin care este introdusă posibilitatea părților afectate prin hotărâri definitive pronunțate în cadrul unor procese penale sau civile, în baza unor prevederi declarate neconstituționale, de a exercita calea de atac a revizurii împotriva acestora.

Astfel, instanțele judecătorești chemate să judece calea de atac a revizurii trebuie, totodată, să țină cont de și să asigure respectarea prevederilor imperative ale art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție. Conform acestor texte, deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor, iar dispozițiile declarate neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale fiind suspendate de drept.

De asemenea, respectivele instanțe judecătorești sunt obligate să respecte principiile aplicării legii în timp, al căror punct de plecare îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție referitoare la neretroactivitatea legii.

Principiul neretroactivității legii conține o regulă cu caracter imperativ care se impune atât organului de jurisdicție care aplică legea, cât și părților. Pentru organul de jurisdicție este obligatorie aceasta regulă în înțelesul că nu poate aplica legea nouă, unei situații juridice petrecută sub imperiul vechii legi.

Astfel, hotărârea judecătorească pronunțată în baza unei legi care la momentul emiterii sale era în vigoare și aplicabilă nu mai poate fi retractată fără încălcarea

flagrantă a prevederilor constituționale, aceasta fiind și situația hotărârilor pronunțate în baza unor prevederi legale declarate ulterior neconstituționale prin decizie a Curții.

De altfel, chiar Curtea Constituțională statuează asupra acestui aspect, în mod indirect, în deciziile sale. În Decizia nr. 99/2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.290 alin.1 din Codul penal, art. 303 alin.6 teza întâi din Codul de procedură penală, precum și art.29 alin.(5) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial nr.171 din 17.03.2010, Curtea Constituțională a reținut că: „suspendarea judecării cauzei în situația sesizării Curții Constituționale, până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, este menită să preîntâmpine acele situații în care instanțele judecătorești ar pronunța hotărâri fundamentate pe dispoziții legale declarate neconstituționale prin decizii ale Curții Constituționale, situații care ar putea afecta stabilitatea raporturilor juridice existente între părți.”

2) Incalcare a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 21 alin. (1) și (3), art. 24 alin. (1), art. 53 alin. (1) și (2), art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 din Constituția României, republicată, respectiv ale art. 6 pct. 1 și pct. 3 din CEDO

Așa cum am arătat și mai sus, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală elimină din conținutul celor trei acte normative menționate în titlul său prevederea conform căreia, pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate a unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare care are legătură cu soluționarea cauzei, ridicată în fața instanțelor judecătorești civile și penale sau de arbitraj comercial, judecarea cauzei se suspendă de drept.

Această modificare în materile procesuală este de natură a conduce la încălcarea flagrantă a dreptului fundamental la un proces echitabil prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 pct. 1 din Convenție, drept căruia i se subsumează în mod indisolubil dreptul fundamental de acces la justiție și dreptul fundamental la apărare prevăzute de art. 21 alin. (1), art. 24 alin. (1) din Constituție și de art. 6 pct. 2 din Convenție. Încălcarea prevederilor menționate conduce, în mod automat, și la încălcarea prevederilor art. 1 alin. (3) din Constituție care garantează respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, respectiv a prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 din Constituția României, referitoare la respectarea tratatelor internaționale.

Notiunea de proces echitabil trimite la ideea de stat de drept, a carui prima și esențială caracteristică constă în eliminarea arbitrarului și domnia legii. Aceste două obiective, ale oricărui stat democratic, sunt echivalente cu oferirea unor garanții din ce în ce mai largi în materie procesuală, atât prin extinderea notiunii de proces asupra unor domenii ce țin de instanțele administrative ori disciplinare, cât și prin delimitarea cât mai exactă a liniei de echilibru care trebuie să existe între protecția drepturilor fundamentale și alte interese ale statelor (F. Quillere-Majzoub, în Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H.Beck, 2007, București).

Notiunea de „proces echitabil” este frecvent utilizată de organele jurisdicționale jurisprudențiale de la Strasbourg, pentru a desemna ansamblul drepturilor oferite justitabiliilor prin art. 6 al Convenției, expresia vizând ansamblul garanțiilor procedurale care permit punerea în valoare a drepturilor protejate prin Convenție (CEDO, hot. Artico, în Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H.Beck, 2007, București).

Instanța de control europeană a precizat în repetate rânduri ca obligațiile instituite în sarcina statelor prin art. 6 sunt obligații de rezultat.

Printre obligațiile sus-menționate se numără:

- Asigurarea accesului liber la justiție;
- Aplicarea principiului egalității armelor;
- Aplicarea principiului contradictorialității etc.

Toate garanțiile instituite de art. 6 din Convenție, de ordin general, asigură respectarea dreptului la un proces echitabil pentru orice justitabil. Aceste garanții sunt constituite în tot atâtea obligații pentru puterile publice de a asigura punerea lor în practică, realizarea lor efectivă. Ele trebuie să se regăsească în toate stadiile unei proceduri de judecată, atât în civil, cât și în penal, evident, prin raportare la competența și specificitatea procedurii în fața fiecărei jurisdicții componente a unui sistem național de drept. Dreptul la un proces echitabil constituie expresia principiului preeminenței dreptului. Instanța de contencios european al drepturilor omului a subliniat că, înscris în art. 3 din statutul Consiliului European, acest principiu își găsește concretizarea, între altele, în art. 6 al Convenției. Curtea a statuat în jurisprudența sa justul echilibru care trebuie să fie asigurat între părți, în sensul că fiecare dintre ele să albească și să pledeze cauza în aceleași condiții. (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 504)

Curtea a formulat cerințe privitoare la desfășurarea unui proces pentru ca el să fie echitabil, așa cum impune art. 6 parag. 1 din Convenție. Astfel, ea a decis că textul implică obligația tribunalului de a proceda la un examen atent al tuturor capetelor de cerere formulate de reclamant, al argumentelor și cererilor de probă ale părților, având a aprecia relevanța acestora pentru decizia pe care el o va adopta, și că **exigența echității privește ansamblul procedurii, nelimitându-se la audierea contradicțiilor a părților.** (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 505)

Curtea este competentă în a cerceta procedura în ansamblul ei, inclusiv cu privire la modul de administrare a probelor, spre a vedea dacă au fost respectate garanțiile înscrise în art. 6 din Convenție.

Referitor la garanțiile unui proces echitabil, jurisprudența organelor CEDO a dedus că prima garanție conferită de art. 6 par. 1 oricărui justițiabil este dreptul său la un tribunal independent, imparțial și stabilit prin lege.

Curtea a decis, cu valoare de principiu, că acest text garantează fiecărei persoane dreptul ca o instanță să soluționeze orice contestație privitoare la drepturile și obligațiile sale civile, consacrand, astfel, dreptul la un tribunal, iar dreptul de a-l sesiza nu constituie decât unul din aspectele sale. Articolul 6 parag. 1 poate fi invocat de orice persoană care consideră ilegală o ingerință în exercițiul drepturilor sale cu caracter civil și se plânge de faptul că nu a avut posibilitatea să supună o asemenea ingerință unui tribunal ce răspunde exigențelor impuse de acest text. Atunci când există, privitor la o astfel de ingerință „o contestație reală și serioasă”, fie că poartă asupra înseși existenței dreptului sau numai asupra întinderii sale, justițiabilul are dreptul distinct, pe temeiul art. 6 parag. 1 ca un tribunal să decidă asupra acestei chestiuni, în sistemul național de drept. (CEDH, 10 mai 2001, Z. Et autres c/Royaume-Uni, în Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 458)

Efectivitatea accesului la justiție implică, în primul rând, ca accesul la justiție să fie eficace, ceea ce presupune că statul trebuie să permită accesul la justiție al oricărei persoane, astfel încât aceasta să poată să își satisfacă interesele pe care le-a urmărit prin promovarea litigiului în fața judecătorului. **O procedură în urma căreia persoana în discuție nu și-ar vedea cauza analizată, în mod complet, de către un judecător, nu este o procedură care să realizeze condiția efectivității accesului în fața instanței (CEDO, hot. Crisan).**

În al doilea rând, efectivitatea accesului la justiție implică obligația statelor de a acorda tribunalului o competență de plină jurisdicție, pentru a-i permite să examineze cauza pe fond, atât asupra aspectelor de fapt, cât și a celor de drept (CEDO, hot. Le Compte).

În al treilea rând, accesul efectiv la justiție implică obligația pozitivă ce revine statelor de a asigura, în mod real, posibilitatea oricărei persoane de a-și susține cauza în fața unui judecător. (CEDO, hot. Campbell și Fell) (Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H.Beck, 2007, București, pag. 282).

Sau, altfel spus, eficacitatea accesului la justiție impune statelor să își regleze sistemele judiciare, astfel încât orice persoană să își poată satisface, în mod real, interesele în fața instanței, în măsura în care acestea sunt reale și licite.

Legea ce face obiectul prezentei sesizări încalca dreptul de acces efectiv la justiție, la un tribunal, deoarece o contestație de neconstitucionalitate formulată de o persoană în legătură cu drepturile și obligațiile sale civile poate ajunge să nu facă obiectul unei decizii a unui tribunal, în sistemul național de drept (nu ne referim aici la decizia Curții Constituționale, ci la decizia tribunalului în fața căruia s-a ridicat contestația de neconstitucionalitate și care ar trebui să ia o hotărâre asupra contestației respective prin raportare la decizia Curții Constituționale).

Legea nu asigură efectiv dreptul de acces la un tribunal deoarece împiedică analizarea în mod complet a cauzei de către instanța (prin neanalizarea soluției Curții Constituționale asupra excepției de neconstitucionalitate), deoarece împiedică posibilitatea părții care a ridicat excepția de a-și susține cauza cu toate mijloacele de apărare care îi sunt recunoscute prin lege și deoarece, în acest fel, împiedică respectiva persoană să își satisfacă în mod real interesele în fața instanței.

Reiterăm în acest context că prevederile art. II și III din Lege nu salvează respectarea dreptului de acces la un tribunal deoarece prevederile menționate încalca, la rândul lor, dreptul de acces la justiție.

Astfel, efectivitatea dreptului de acces la un tribunal impune ca exercițiul lui să nu fie afectat de existența unor obstacole sau impedimente de drept ori de fapt, ce ar fi de natură să-l pună în discuție însăși substanța sa. Privitor la existența unor posibile obstacole de drept, Curtea a decis că exercitarea căilor de atac interne numai pentru a se constata inadmisibilitatea unor acțiuni judiciare prin jocul dispozițiilor legale ce le reglementează nu este de natură să corespundă imperativelor art. 6 par. 1; dimpotrivă, este necesar ca legislația națională să asigure „o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale”. (CEDH, 16 decembrie 1992, De Geouffre de la Pradelle c/France, Serie A nr. 253-B, în Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 465)

Or, Legea în discuție nu prevede, pentru persoana care a ridicat o excepție de neconstituționalitate, o posibilitate clară și concretă de a contesta hotărârea judecătorească pronunțată în baza unui act neconstituțional, aspect ce constituie, în mod evident, o ingerință în drepturile sale. Așa cum am arătat, în fapt, reglementarea ca motiv nou de revizuire a hotărârilor civile și penale, a declarării neconstituționale a textului de lege pe care acestea s-au bazat, nu conduce automat la retractarea respectivelor hotărâri. Dimpotrivă, într-o atare situație, retractarea nici măcar nu se poate dispune în mod legal, deoarece s-ar încălca flagrant prevederile constituționale imperative (art. 147 și art. 15 alin. 2 din Constituție).

În ceea ce privește obstacolele de fapt ce pun în discuție dreptul la un tribunal, acestea se referă la efectivă desfășurare a procedurii judiciare care trebuie să permită persoanei în cauză să fie în măsură să probeze, după criteriul celei mai puternice probabilități, că alegările incriminate sunt adevărate (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 467-468). Astfel, statul are datoria de a asigura un sistem de norme procedurale care să ofere garanții substanțiale justițiabililor în acest sens, de natură a înlătura orice apreciere arbitrară în domeniu.

Accesul real la justiție implică obligația pozitivă a statelor de a asigura, în mod real, posibilitatea oricărei persoane de a-și susține cauza în fața unui judecător. Cu alte cuvinte, statul nu numai că trebuie să asigure existența unei instanțe, beneficiind de plină jurisdicție și a unei proceduri prin care aceasta să poată fi sesizată, ci are obligația ca, prin mijloace legislative ori administrative, să permită, în mod real, accesul oricărei persoane la serviciile instanțelor. (Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H.Beck, 2007, București, pag. 293).

Plina jurisdicție se referă la limitele puterii judecătorului în dreptul intern. Aceasta privește nu numai puterea pe care o are un judecător cu privire la soluția care urmează a fi dată, ci și puterea de investigare a acestuia, anume posibilitatea deschisă de lege spre a cunoaște afacerea dedusă judecății sub toate aspectele de drept și de fapt. (Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H.Beck, 2007, București, pag. 290).

Legea încălca flagrant toate cele sus-menționate întrucât nu permite persoanei care a ridicat excepția de neconstituționalitate să probeze, după criteriul celei mai puternice probabilități, ca alegările incriminate sunt adevărate.

Interpretarea dată art. 21 din Constituție de către Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 194/2004, este în sensul că accesul la justiție implică și posibilitatea reală a părților de a-și expune punctul de vedere în fața instanței, nu numai de a o sesiza.

Legea ce face obiectul prezentei sesizări de neconstituționalitate împiedică, practic, partea din proces care ridică excepția de neconstituționalitate, să valorifice în raport cu partea adversă un mijloc de apărare de care aceasta solicită să se folosească. Ridicarea excepției de neconstituționalitate este un mijloc de apărare la dispoziția părții respective, de ordine publică.

Instanța, reținând excepția de neconstituționalitate și trimițând-o spre soluționare Curții Constituționale, se pronunță, practic, că de prevederea atacată depinde judecarea cauzei, această legătură nefiind normal să fie ignorată prin continuarea procesului. Cu atât mai mult, dacă excepția este ridicată din oficiu de către instanță, continuarea procesului ar contrazice decizia acesteia de a sesiza Curtea Constituțională.

Așa cum am arătat și mai sus, gravele consecințe sus-menționate nu sunt înlăturate de prevederile art. II și III ale Legii, deoarece instanțele judecătorești chemate să judece calea de atac a revizuirii nu pot retracta hotărârea judecătorească pronunțată în baza unei legi care la momentul emiterii sale era în vigoare și aplicabilă, fără încălcarea flagrantă a prevederilor constituționale.

În momentul în care instanța de judecată trimite excepția spre soluționare Curții Constituționale, aceasta admite că decizia Curții poate influența rezultatul procesului în favoarea părții care înțelege să se folosească de această apărare. Imposibilitatea absolută a instanței de a suspenda cauza până la soluționarea excepției de neconstituționalitate încalcă dreptul părții care a invocat-o la un proces echitabil în raport cu cealaltă parte, deoarece aceasta nu este lăsată să-și administreze toate mijloacele de apărare admise, fiind perfect posibil ca respectivul mijloc de apărare să nu ajungă să fie avut în vedere la soluționarea procesului, deși ar fi putut influența în mod decisiv soluția în favoarea părții care înțelege să se folosească de el. Într-o atare situație, respectiva parte apare în mod evident dezavantajată prin raportare la cealaltă parte în proces, fiindu-i încălcat totodată și dreptul la apărare.

Instanța europeană de contencios al drepturilor omului a elaborat o jurisprudență potrivit cu care dreptul de acces la un tribunal presupune, printre altele, respectarea principiului securității juridice, principiu considerat ca fiind „în mod necesar inerent atât dreptului Convenției, cât și dreptului comunitar”. Acest principiu impune, printre altele, ca soluția dată în mod definitiv de către tribunale unui litigiu să nu fie repusă în discuție. (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 472).

De altfel, Curtea Constituțională a României a admis implicit, printr-o decizie de speta, faptul ca lipsa suspendării judecării cauzei în situația sesizării Curții Constituționale poate afecta stabilitatea raporturilor juridice existente între parti. Decizia nr. 99/2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.290 alin.1 din Codul penal, art. 303 alin.6 teza întâi din Codul de procedură penală, precum și art.29 alin.(5) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial nr.171 din 17.03.2010, statueaza ca: „suspendarea judecării cauzei în situația sesizării Curții Constituționale, până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, este menită să preîntâmpine acele situații în care instanțele judecătorești ar pronunța hotărâri fundamentate pe dispoziții legale declarate neconstituționale prin decizii ale Curții Constituționale, situații care ar putea afecta stabilitatea raporturilor juridice existente între părți.”

Soluția legislativă a suspendării judecării este normală prin raportare la caracterul de ordine publică al excepției de neconstituționalitate. Ea este, de altfel, și soluția utilizată în sistemele europene de jurisdicție constituțională. În Germania, dacă o instanță consideră că o lege, a cărei validitate condiționează decizia sa, este neconstituțională, este obligată să suspende cauza și să sesizeze Curtea Constituțională. În Belgia, instanța care sesizează Curtea de Arbitraj cu o chestiune prejudicială de neconstituționalitate este obligată să suspende procedura până la pronunțarea deciziei Curții. Aceeași obligație o au și instanțele din Spania și din Italia. (a se vedea, Bianca Selejan-Guțan, Excepția de neconstituționalitate, Ed. All Beck, p. 156).

De altfel, însăși Curtea Constituțională din România a constatat că una din condițiile esențiale pentru legalitatea sesizării sale cu o excepție de neconstituționalitate o constituie relevanța acestela în cauza respectivă. Or, în situația în care soluționarea respectivelor excepții nu mai ajunge să folosească părții care a înțeles să o invoce deoarece este permis ca procesul să continue și să se finalizeze în absența acestela, înseamnă că respectiva soluție nu este relevantă în cauză, sesizarea Curții nu este legal făcută, iar excepția este inadmisibilă (a se vedea Decizia CC nr. 32/2001, Decizia CC 104/1999).

Excepția de neconstituționalitate poate fi asimilată și hotărârilor preliminare (recursurilor de interpretare) reglementate de art. 119 alin. (3) lit. b) din Tratatul Uniunii Europene care stabilește competența Curții Europene de Justiție de a se pronunța cu titlu preliminar cu privire la interpretarea dreptului Uniunii Europene, la solicitarea instanțelor judecătorești naționale. În Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene (art. 23) se consideră de la sine înțeleasă suspendarea procedurii în fața instanței care sesizează Curtea într-o astfel de situație: „În cazurile prevăzute la art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, decizia instanței naționale care își suspendă procedura și sesizează Curtea de Justiție este notificată Curții de către instanța națională respectivă.”

Este evident faptul că motivele care stau la baza suspendării sunt similare celor mai sus expuse.

Din jurisprudența organelor Convenției au reieșit și alte principii circumscrise aceleiași noțiuni de proces echitabil, fără ca acestea să se regăsească în terminis în textul art. 6 al Convenției. Ele ar fi următoarele: egalitatea armelor, principiul contradictorialității, în special în administrarea probelor, motivarea deciziilor etc.

În jurisprudența europeană, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu cealaltă sau celelalte părți din proces. După cum a decis în mod constant Curtea, acest principiu impune fiecărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj în raport cu „adversarul” ei și că exigența „egalității armelor” în sensul unui just echilibru între părți are, în principiu, același rol, atât în procesele civile, cât și în cele penale. (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 507)

O altă componentă a garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 par. 1, ce se degajă din jurisprudența europeană, este principiul contradictorialității. Curtea a arătat că dreptul la o procedură contradictorie implică, în esență, posibilitatea pentru părțile unui proces de a lua cunoștință de toate aspectele de natură a influența decizia judecătorului și de a le discuta. (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 512)

Contradictorialitatea, intim legată de ideea de egalitate a armelor, impune judecătorului să vegheze ca orice element susceptibil să influențeze soluția privind litigiul să facă obiectul unei dezbateri contradictorii între părți. (Radu Chiriță, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H.Beck, 2007, București, pag. 382)

Curtea a decis că necomunicarea, într-un proces civil, a punctului de vedere al instanței de fond cu privire la o cale de atac exercitată de una din ele reprezintă încălcarea principiului contradictorialității, chiar dacă o asemenea practică urmărește accelerarea procedurii de judecată, iar observațiile în discuție nu conțin niciun element nou față de decizia atacată. (Corneliu Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, vol. I, Drepturi și libertăți, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 517 – 518)

Cu atât mai mult, necomunicarea deciziei Curții Constituționale anterior soluționării litigiului care, chiar dacă nu este chemată să statueze ea însăși asupra fondului litigiului, decizia să ar putea avea consecințe asupra soluției acestuia, încalcă principiul egalității armelor și principiul contradicțiilor sus-menționate.

Nu în ultimul rând, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. (CEDO, hot. Airey)

Fata de cele arătate în precedent, constatăm că sunt încălcate și prevederile art. 53 din Constituție, republicată, conform cărora:

“(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrans numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrangerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”.

În consecință, Legea fundamentală permite legiuitorului instituirea unor limitări în exercitarea drepturilor fundamentale exclusiv în măsura în care sunt respectate cumulativ următoarele condiții imperative:

- 1) restrangerea să se impună, după caz, pentru apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale, prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav;
- 2) restrangerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică;
- 3) restrangerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o;
- 4) restrangerea trebuie să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau libertății.

Legea ce face obiectul prezentei sesizări excede cadrulul constituțional, realizând restrângerea unor drepturi fundamentale, fără îndeplinirea cumulativă a condițiilor sus-menționate și încălcând astfel flagrant prevederile art. 53 alin. (1) și (2) din Constituție.

Motivarea restrângerii unor drepturi fundamentale de asigurarea respectării altor drepturi fundamentale (dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil) nu este, în sine, suficientă pentru a justifica restrangerea unor drepturi, fiind necesar

să fie îndeplinite și celelalte condiții menționate de art. 53 din Constituție. De altfel, și Curtea a reținut că limitările accesului la justiție se conciliază cu prevederile art. 6 doar în măsura în care ele vizează un scop legitim și există un raport de proportionalitate între mijloacele utilizate de către stat și scopul vizat de către acesta.

Or, din anul 2004 până în prezent, Curtea Constituțională a fost sesizată cu cca. 8000 de excepții de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești, într-un total de cca. 2.000.000 de procese, din care 908 au fost considerate întemeiate și admise de Curte. Din această statistică se poate vedea clar că tergiversarea soluționării cauzelor de către instanțele judecătorești nu se datorează ridicării unor excepții de neconstituționalitate neîntemeiate, astfel încât măsurile reglementate de Legea în discuție nu vizează un scop legitim și nu sunt proportionale cu scopul vizat.

De altfel, considerăm și noi că „scopul Convenției și al jurisprudenței de la Strasbourg este creșterea continuă a standardelor naționale. Un comportament legislativ care nu se autolimează din perspectiva acquis-ului din materia drepturilor fundamentale suferă de incongruență și inconsistență logică dacă îl raportăm la scopurile sistemului european. În consecință, un drept procedural ar trebui să fie considerat ca fiind un drept câștigat pentru drepturile omului, iar un standard național de protecție trebuie să posede o imunitate relativă față de scopurile legislatorilor interni.” (a se vedea Valentin Constantin, Există un acquis european în materia drepturilor fundamentale?, în noua revistă de drepturile omului, 3/2006)

3) Incalcareea dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 16 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 din Constituția României, republicată, respectiv ale art. 14 din CEDO

Art. 16 alin. (1) din Constituție garantează egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Combaterea discriminării constituie, totodată, un principiu al statului de drept, stand la baza acestuia, așa cum se arată în art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală.

Menționăm că în accepțiunea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, au caracter discriminatoriu prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre, care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute de lege, față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acestui scop sunt adecvate și necesare.

Prevederile Legii ce face obiectul prezentei sesizări de neconstituționalitate discriminează clar între persoanele care ridică excepții de

neconstituționalitate a unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, în cadrul unui proces civil sau penal, față de persoanele care ridică excepția de neconstituționalitate a unei ordonanțe a Guvernului, în cadrul unui proces de contencios administrativ.

Astfel, conform art. 9 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, a cărui reglementare va rămâne intactă și aplicabilă chiar ulterior intrării în vigoare a Legii ce face obiectul prezentei sesizări:

„(1) Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe poate introduce acțiune la instanța de contencios administrativ, însoțită de excepția de neconstituționalitate, în măsura în care obiectul principal nu este constatarea neconstituționalității ordonanței sau a dispoziției din ordonanță.

(2) Instanța de contencios administrativ, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de art. 29 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzelor pe fond.

(3) După pronunțarea Curții Constituționale, instanța de contencios administrativ repune cauza pe rol și dă termen, cu citarea părților. Dacă ordonanța sau o dispoziție a acesteia a fost declarată neconstituțională, instanța soluționează fondul cauzei; în caz contrar, acțiunea se respinge ca inadmisibilă.”

Dispozițiile sus-menționate care obligă instanța de contencios administrativ la suspendarea cauzei în situația în care decide sesizarea Curții Constituționale, nu au fost abrogate, modificate sau înlăturate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală.

Legea ce face obiectul prezentei sesizări precizează precis și punctual actele normative pe care înțelege să le modifice și/sau să le completeze, astfel încât nu se poate în niciun caz prezuma abrogarea implicită a prevederilor Legii nr. 554/2004. Chiar dacă o astfel de interpretare ar fi posibilă, oricum ea rămâne la latitudinea discreționară a instanțelor judecătorești de contencios administrativ care pot adopta soluții contradictorii, în funcție de propriile convingeri și interpretări.

Această situație legislativă conduce la o discriminare evidentă între cetățeni, ceea ce încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, care reglementează dreptul fundamental la egalitate în drepturi în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și implicit prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție care garantează respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor.

Mal mult, sunt încălcate prevederile art. 14 din CEDO – Interzicerea discriminării - care statuează, în mod clar, ca: **„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”** Încălcarea dispozițiilor CEDO conduce automat la încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) și 20 din Constituția României.

4) Încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2), art. 147 alin. (1) și (4), art. 11 alin. (1) și (2) și art. 20 din Constituția României, republicată, respectiv ale art. 13 din CEDO

Prevederile art. II și III ale Legii ce face obiectul prezentei sesizări dau posibilitatea părților afectate prin hotărâri definitive pronunțate în cadrul unor procese penale sau civile, în baza unor prevederi declarate neconstituționale, de a exercita calea de atac a revizuirii împotriva acestora.

Așa cum am arătat și în precedent în prezenta sesizare de neconstituționalitate, instanțele judecătorești chemate să judece calea de atac a revizuirii vor trebui să țină cont de și să asigure respectarea prevederilor imperative ale art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție. Conform acestor texte, deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor, iar dispozițiile declarate neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale fiind suspendate de drept.

De asemenea, respectivele instanțe judecătorești vor fi obligate să respecte principiile de drept ale aplicării legii în timp, al căror punct de plecare îl constituie dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție referitoare la neretroactivitatea legii. Principiul neretroactivității legii conține o regulă cu caracter imperativ care se impune atât organului de jurisdicție care aplică legea, cât și părților. Pentru organul de jurisdicție este obligatorie această regulă în înțelesul că nu poate aplica legea nouă, unei situații juridice petrecută sub imperiul vechii legi.

Astfel, hotărârea judecătorească pronunțată în baza unei legi care la momentul emiterii sale era în vigoare și aplicabilă nu mai poate fi retractată fără încălcarea flagrantă a prevederilor constituționale.

Din această perspectivă, interpretarea dispozițiilor art. II și III din Lege într-un sens care să determine aplicarea practică eficientă a acestora

determină neconstituționalitatea respectivelor dispoziții în raport de prevederile art. 15 alin. (2), art. 147 alin. (1) și alin. (4) din Constituție.

În considerarea aspectului sus-menționat, al ineficienței evidente și dovedite mai sus a respectivelor prevederi legale, și în considerarea celor prezentate în precedent în prezenta sesizare referitoare la încălcarea unor drepturi fundamentale ale omului, se ajunge la încălcarea flagrantă a dispozițiilor art. 13 din CEDO, în conformitate cu care orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale, și respectiv a dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Constituție potrivit căruia, orice persoana se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

Încălcarea dispozițiilor CEDO conduce automat la încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) și 20 din Constituția României.

5) Incalcarena dispozițiilor art. 146 din Constituția României

Art. I.1. din Lege, prevede completarea dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în sensul extinderii atribuțiilor Curții Constituționale și asupra hotărârilor plenului Camerei Deputaților, hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului.

Atribuțiile Curții Constituționale sunt prevăzute, însă, la nivel constituțional, în art. 146 din Legea fundamentală, ale cărui dispoziții au un caracter imperativ și limitativ (a se vedea textul reprodus în partea de început a prezentei sesizări).

Completarea dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 reprezintă o extindere nejustificată a atribuțiilor Curții Constituționale ce excede prevederilor constituționale, fiind în acest sens, în mod evident, lovită de neconstituționalitate.

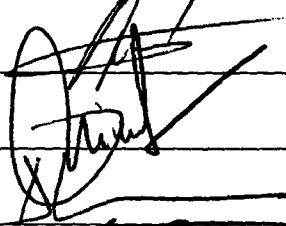

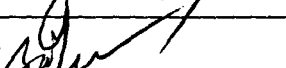
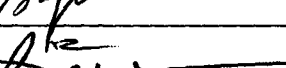

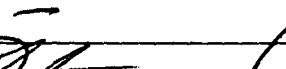
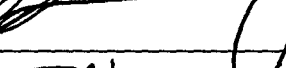
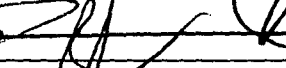
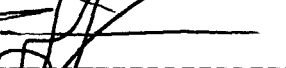

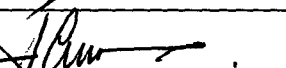
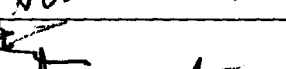

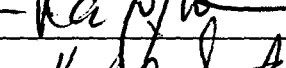

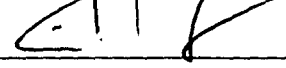

Tinând cont de cele mai sus-menționate, consideram ca prevederile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului de procedură penală încalca flagrant prevederile constituționale enumerate și redată în partea de început a prezentei sesizări, motiv pentru care va solicitam să constatați neconstituționalitatea acestora.

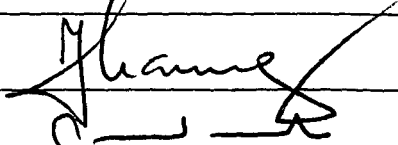
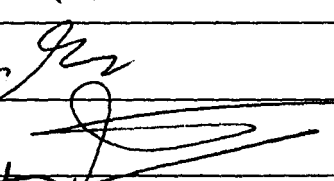
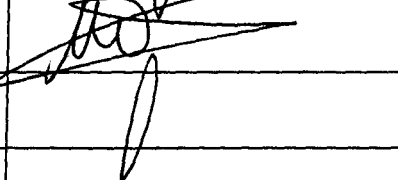
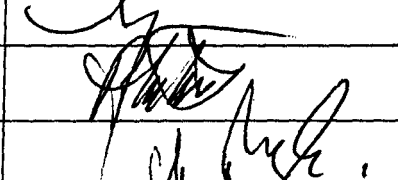
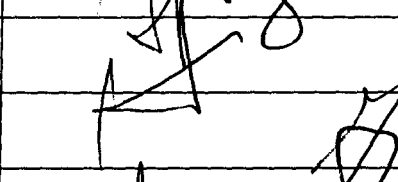
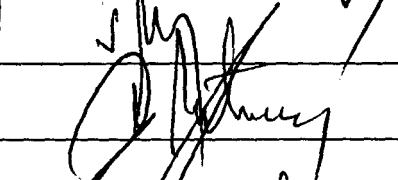
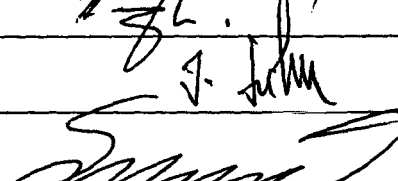
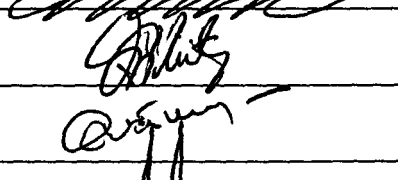
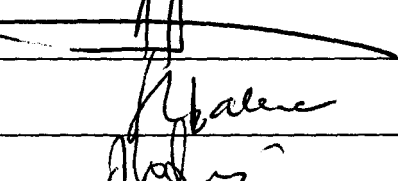

Totodata, precizam ca in contextul prevederilor Conventiei Europene a Drepturilor Omului si a jurisprudentei relevante a Curtii Europene a Drepturilor Omului, promulgarea Legii sus-mentionate va genera implicatii negative pe plan extern atat in ceea ce priveste imaginea Romaniei, cat si a raspunderii sale din perspectiva angajamentelor asumate prin Conventie, deschizand calea sesizarii Curtii Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg de catre persoanele care se vor considera nedreptatite, cu grave consecinte asupra credibilitatii Romaniei la nivel international.

Cu stima,

Domnului Presedinte al Curtii Constitutionale

**Sesizare privind neconstitucionalitatea unor prevederi din legea pentru
modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și
funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă și a Codului
de procedură penală.**

Nr.	Nume	Semnătură
1	Toma Ion	
2	Arcaș I. Viorel	
3	Nicula Vasile-Cosmin	
4	Șova Dan-Coman	
5	Lazăr Sorin-Constantin	
6	Andronescu D. Ecaterina	
7	Bălan Gheorghe-Pavel	
8	Bădescu Iulian	
9	Belacurencu Trifon	
10	Bota Marius-Sorin-Ovidiu	
11	Chelaru I. Ioan	
12	Coca Laurențiu Florian	
13	Constantinescu Florin	
14	Cordoș Alexandru	
15	Corlățean Titus	
16	Crăciun Avram	
17	Daea Petre	
18	Găină Mihăiță	
19	Geoană Mircea-Dan	
20	Greblă Toni	

21	Mang Ioan	
22	Marcu Gheorghe	
23	Mardare Radu-Cătălin	
24	Marian Valer	
25	Mazăre Alexandru	
26	Mîrza Gavril	
27	Mitrea Elena	
28	Mitrea Miron-Tudor	
29	Moga Nicolae	
30	Nicolaescu Sergiu-Florin	
31	Pop Gheorghe	
32	Prunea Nicolae-Dănuț	
33	Rotaru Ion	
34	Saghian Gheorghe	
35	Sârbu Ilie	
36	Savu Daniel	
37	Silistru Doina	
38	Tămagă Constantin	
39	Țuțuianu Adrian	
40	Valeca Șerban Constantin	
41	Vasilescu Lia-Olguța	
42	Voiculescu Dan	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR **SENAT**

L E G E

**pentru modificarea și completarea Legii nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea
Curții Constituționale, republicată, a Codului de procedură civilă și a Codului de
procedură penală**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art.I.- Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 16 iulie 2004, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 27, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art.27.- (1) Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, a hotărârilor plenului Camerei Deputaților, a hotărârilor plenului Senatului și a hotărârilor plenului celor două Camere reunite ale Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.”

2. La articolul 29, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare. Odată cu încheierea de sesizare, instanța de judecată va trimite Curții Constituționale și numele părților din proces cuprinzând datele necesare pentru îndeplinirea procedurii de citare a acestora.”

3. La articolul 29, alineatul (5) se abrogă.

4. La articolul 31, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Deciziile pronunțate în condițiile alin.(1) se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și instanței care a sesizat Curtea Constituțională.”

5. La articolul 31, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin.(5), cu următorul cuprins:

„(5) În cazul în care la data comunicării deciziei Curții Constituționale potrivit alin.(4) cauza se află pe rolul altui organ judiciar, instanța comunică acestuia decizia.”

Art.II.- Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 322, după punctul 9 se introduce un nou punct, pct. 10, cu următorul cuprins:

„10. Dacă, după ce hotărârea a devenit definitivă, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională legea, ordonanța ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care a făcut obiectul acelei excepții sau alte dispoziții din actul atacat, care, în mod necesar și evident, nu pot fi dissociate de prevederile menționate în sesizare.”

2. La articolul 324, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„Pentru motivele prevăzute la art.322 pct.9 și 10, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, respectiv a deciziei Curții Constituționale, în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

Art.III.- Codul de procedură penală, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.78 din 30 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 303, alineatul (6) se abrogă.

2. După articolul 408¹ se introduce un nou articol, art.408², cu următorul cuprins:

„Revizuirea în cazul deciziilor Curții Constituționale”

„Art.408².- (1) Hotărârile definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Constituțională a admis o excepție de neconstituționalitate pot fi supuse revizuirii, dacă soluția

pronunțată în cauză s-a întemeiat pe dispoziția legală declarată neconstituțională sau pe alte dispoziții din actul atacat care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate de prevederile menționate în sesizare.

(2) Pot cere revizuirea:

- a) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale;
- b) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după moartea acestuia;
- c) procurorul.

(3) Cererea de revizuire se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea rămasă definitivă a cărei revizuire se cere.

(4) Cererea de revizuire se poate face în termen de 3 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei Curții Constituționale.

(5) Dispozițiile art.408¹ alin.5-11 se aplică în mod corespunzător.

(6) Hotărârea instanței de revizuire este supusă aceluiași căi de atac ca și hotărârea supusă revizuirii.”

Art.IV.- Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă art.8 alin.(7) din Legea nr.85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.359 din 21 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Art.V.- Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.643 din 16 iulie 2004, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se o nouă numerotare textelor.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76 alineatul (1) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Roberta Alma Anastase

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Mircea Geoană

**București,
Nr.**